

Vörös Lobogó

Az R. M. P. Arad-városi és rajoni bizottsága, a városi és rajoni néptanács lapja

XIII. évfolyam,
3807. szám
—
4 oldal,
20 baml
—
1957,
május 25.
szombat

Lapunk tartalmából:

- A lakosság jobb ellátásáért: Sikerek és hibák a közszükségleti cikkek gyártásában (2. old.)
- A kolozsvári ut előtt (2. old.)
- A kollektív gazdaság felújítása (2. old.)
- Testnevelés és sport (2. old.)
- Véget ért a Német SzK és Anglia honvédelmi miniszterei közötti megbeszélés (3. old.)
- „Küszöbökkel ki a nemzetközi kapcsolatokból a háborúnak mód-szerként való alkalmazását” (3. old.)
- Az amerikai kongresszus a kar-tonai kiadások és a katonai segély növelését tervezi (3. old.)
- Láttuk... hallottuk... olvastuk... (4. old.)

Készülnek a VIT-re

A gyárak, intézmények

IMSZ szervezetei a VI. Világifjúsági Találkozó tiszteletére városnép-
tési tevékenységet fejtenek ki. Így az ifjak — idősebb dolgozók tá-mogatásával — öt hek-táros területet takarított-
tak meg a csúszai erdő-ben, ahol az ifjúsági park létesült.

Az ifjúsági parkban 85.000 önkéntes órát teljesítettek a fiatalok. Ugyanígy mun-

ka folyik a Józsa Béla parkban is. A Vörös Trófea gyár melletti te-
rület rendezésére a gyár

ifju dolgozói vállalkoz-
tak. Itt ezideig ezer munkaórát dolgoztak s főleg Kohn Agnes, Bo-rel Mihai és Arcadie Stefan mérnök végeztek jó munkát.

A December 30 gyár-ban újabb kultúrsoport alakult. Esztrád-csoportot alakítottak a gyár mellett működő szakmai iskola diákjai is. Az ed-dig megtartott előadá-sokon 5000 lejt vételez-tek be.

Kisiratoson

■ Szabó Árpád kollek-tív gazdaság fiataljai a VI. Világifjúsági Ta-lálkozó tiszteletére igen értékes művészi aján-déktárgyakat készítet-tek. Az IMSZ tagok gazdag díszítéssel férfi és női magyar nemzeti vi-

seleket készítettek, s ezt tegnap már át is adták a rajoni IMSZ bizott-ságnak. Ezt megelőzően már a műtérth folya-mán megmunkálták a fesztivál-földet, ahol 2 hektár termésére már

szereződést kötöttek az állammal és az így nyert pénzüsszeget a VIT számlájára folyo-sítják. A közsg műve-lődési házában beren-dezték a fesztivál-sar-
kot, s ez máris igen sok fiatal vonz.

Nagyiratoson

■ A közsg fiataljai teg-napelőtt kapálták meg a hibrid kukoricával be-
veitett fesztivál-földterü-

letet. Az ifjúság, Ma-rian Maria IMSZ-tag tanítónő irányításával már eddig is szép ered-

ményeket ért el a fesztivál előkészítése terén és terveikben sok a di-csérletes kezdeményezés

Az MTTE kongresszusa előtt

A Mérnökök és Technikusok Tudomány-
Egyesületének 1951-ben megtartott első kongresszusa a többi között az újítomozgalom fejleszté-sének kérdésével is foglalkozott.

Az újítomozgalom azóta sokat fej-lődött. Iparvállalatokban és mező-gazdasági szocialista egységeinkben 1294 MTTE-kör működik, s ezek ér-tékes segítséget adnak a dolgozók-nak ahhoz, hogy újabb találmányok-

kal és újításokkal mozdítsák elő a termelés és a termelékenység növe-lését, az önköltség csökkentését.

1952 és 1956 között csaknem 150 ezer újítást és találmányt fogadtak el s ezek közül több mint 120 ezret alkalmaztak a termelésben. Ezek az újítások és találmányok körülbelül 1 milliárd 800 millió lej értékű meg-takarítást eredményeztek.

Gyors ütemben folyik a növényápolás

A rajoni néptanács mezőgazdasági osztályához a legutóbb beérkezeti adatok alapján megállapítható, hogy a nem éppen kedvező időjárás ellenére is, rajonszerte szép eredmé-nyek mutatkoznak a növényápolás-ban.

Mint már korábban is ismertel-tük, a cukorrépa első kapálását csak-nem hetekkel ezelőtt befejezték. Mi-lután az egyelést is elvégezték, leg-több helyen késedelem nélkül hoz-zákezdtek a cukorrépa második ka-pálásához. Itt is elismeréseméltó eredmények születtek, ami kitűnik ab-ból is, hogy rajoni vonatkozásban a cukorrépa második kapálását 58 szá-zalékban elvégezték.

Ezenkívül száz százalékban tel-jesítették az 1272 hektár napraforgó és az 1315 hektár burgonya első ka-pálását, s legtöbb helyen jó ütemben végzik ezek második kapálását. Így például a hét elejéig a burgonya második kapálását 39, a naprafor-gót 30 százalékban hajtották végre.

A tavasz korai megérkezése lehe-tővé tette, a kukorica idejében való velését. A nedves talajba került mag hamar kikelt, s legtöbb helyen már kapálni lehet. De nemcsak lehet, ha-nem kapálnak is. Rajonunkban eddig 2585 hektáron végezték el a kukorica első kapálását.

Moszkvába utazik a jugoszláv honvédelmi miniszter

MOSZKVA. (Agerpres.) TASZSZ: Ertesítések szerint, G. K. Zsukov marsallnak, a Szovjetunió honvédel-mi miniszterének meghívására Gos-nyák hadserégtábornok, a Jugoszláv SzNK honvédelmi minisztere junius-ban ellátogat a Szovjetunióba. Gos-nyák tábornokot elkíséri utjára a jugoszláv hadserég néhány tábor-noka és törzstiszteje.

Szép eredmények a szerződés-kötésben

A rekordhét rekorderei

A gabonafelhasználás szerződés utján történő átadását az államnak, Világo-son közvetlenül a határozat megjele-nése után nagy visszhangra talált. A néptanács alkalmazottai, szövetkezeti dolgozók és a tanítók eredményes mozgósító munkát végeztek. Előbbi lapunkban már ismertettük azokat az eredményeket, amelyeket a közsgben a rekordhét alatt elérték. Most a re-kordhét rekordereit mutatjuk be.

Amikor a néptanácsnál meghallot-ták, hogy vasárnap-vasárnapig re-kordhétet rendeznek, valamennyien elhatározták, hogy az eddigig le-jóban fokozzák a mozgósító mun-kát. Ez az alábbi számadatokból is kitűnik. Blaga Simion, a közsg-i néptanács végrehajtó bizottságának elnöke, Kocsis István néptanácsi al-kalmazottal, két nap alatt összesen 10.400 kiló buza átadására töltött ki szerződési ívet a közsg dolgozó pa-rasztjaival. Mihail Florin szövet-kezeti alkalmazott felvilágosító mun-kája során 2200 kiló, Denov Jakab néptanácsi titkár pedig 3000 kiló bu-zá átadására kötött szerződést egyet-len nap alatt a közsg dolgozó pa-rasztjaival, kollektivistáival.

Tamas Nicolae néptanácsi alkalmazott egyetlen nap alatt 5900 kiló, Purcigana Alexandru 1700 kiló, Wiesner János üzletvezető pedig 2400 kiló gabona átadására kötött szer-ződést a közsgben.

Egy napi teljesítmény

A szerződés-kötés rekord hete során a fogvasztási szövetkezetek dolgozói jó munkát végeztek. Így egy nap alatt — május 23-án — a Fogvasztási Szövetkezetek Rajoni Szövetsé-gének egységei rajonunk közsgében 115 ezer kiló buzára kötöttek szer-ződést a dolgozó paraszttal. Ered-ményesen tevékenykedett a máscai szövetkezet, ahol ezen a napon a dol-gozó paraszttal 14.500 kiló buza át-adására kötelezték magukat. Így Má-csán a szövetkezet összesen 65 tonna buzára kötött szerződést az egyen-leg gazdálkodó dolgozó paraszttal.

Vladimirescu közsgben, ahol már eddig is jó eredményeket értek el a felvilágosító munkában, május 23-án is újabb sikerekről számolhattak be, 26.000 kiló buza átadására kötöttek szerződést a dolgozó paraszttal. Így — a kollektív gazdaság és a társas gazdaság szerződésével együtt — Vladimirescu közsgben a leszer-zött buza mennyisége elérte a 94.000 ki-lót. A Vladimirescu szövetkezetnek Horia és Mondorlak közsgében is van fiókállalata. Horeán eddig 49.000, Mondorlakon pedig 32.000 ki-ló buzára kötöttek szerződést. Ezzel a Vladimirescu szövetkezet tulajdon-keppen nem kevesebb, mint 175.000 kiló buza átvételére szerződött a dol-gozó paraszttal.

Lassu ütemben halad még a szer-ződés-kötés Zimándon, Andrei Sagu-nán, Zimándközön, Fakerten és Szentlányon és ezért egyaránt hibás a néptanács végrehajtó bizottsága, valamint a szövetkezet vezetőtaná-csa.

Angyalkuton is...

Angyalkuton a rendszeres felvilá-gosító munka nyomán egyre többen győződnek meg arról, hogy az állam a legjobb vevő terményeikre. A közsg kollektív gazdasága a Re-colta vállallattal 20 tonna, a Tisa Noua-i kollektív gazdaság pedig 15 tonna buza átadására kötött szer-ződést. Az egyenleg gazdálkodó dol-gozó paraszttal is mindinkább meg-győződnek a szerződés-kötés előnyeiről, s így eddig 2000 kiló buzára kö-töttek szerződést. Ezek között talál-juk Coman Ioan, Zauner József és Kupp János dolgozó paraszttal, akik egyenként 200 kiló buza átadá-sára kötelezték magukat a szövetke-zettel kötött szerződésben.

Az eredmények ellenére, meg kell mondanunk, hogy a lehetőségekhez képest még mindig kevés a szer-zött buza mennyiség a közsgben. To-vábbi fokozottabb felvilágosító mun-kára van tehát szükség mind a néptanács, mind pedig a szövetkezet ré-széről.

A kollektivisták voltak az elsők

Nagy érdeklődéssel értesülték Ko-vaszinc egyenleg dolgozó gazdái és kollektivistái a minisztertanácsnak a szerződés-kötésre vonatkozó hatá-rozatáról. A határozat szövegét nép-gyűléseken tárgyalták meg, valamint választókerületekben és házasságot-
ban. Agitátor csoportokat szerveztek párttagokból, tagjelöltekből és IMSZ tagokból, a néptanács és a szövetke-zet dolgozóiból, valamint tanügyi ká-derekből. Az agitátor-csoportok lak-helyükön keresik fel a dolgozó pa-rasztokat és felvilágosítják őket a szerződéses gabonatermesztés elő-nyös voltáról.

A kollektív gazdaságban előbb a vezetőtanács és az alapszervezet bü-rója ült össze, megtárgyalták a le-hetőségeket és javasolták a közgyű-lésnek, hogy kössenek szerződést 20 ezer kiló buzára. A közgyűlés helye-selte a javaslatot és így a közsg-ben az első szerződést a kollektív gazdaság kötötte meg.

A kollektivisták példájára számos dolgozó paraszt határozott úgy, hogy terményeiket az államnak adja át szerződés alapján. Így tett többek között Luca Tinu, Kolí Mihály és Kolí Miklós dolgozó paraszt, akik egyenként 1000 kiló buza átadására szerződtek. Az eddigi eredmények alapján a közsgben 50.000 kiló bu-zára, 7000 kiló kukoricára és 8000 kiló napraforgóra kötöttek szer-ződést. Ez szép eredmény, de a köz-ség lehetőségeihez mérten még nem kielégítő, tehát az akciót fokozottabb mértékben tovább kell folytatni.

56 900 kiló gabonára szerződtek

A szervezett felvilágosító munka eredményeként Monostoron eddig 56.900 kiló gabonára szerződtek a dolgozó paraszttal. A kollektív ga-zdaság 10.000 kiló, a mezőgazdasági társulás pedig 4300 kiló buza átadá-sára kötelezte magát szerződésileg. Sok egyenleg gazdálkodó kötött ezen kívül szerződést, összesen 40.500 kiló gabona (buzá, árpa, kukorica, napra-forgó) átadására.

A jugoszláv parlamenti küldöttség látogatása Szinaján

A Jugoszláv SzNK szövetségi népi szakszervezetének küldöttsége csütör-tökön, körutja utolsó napján eláto-galott Ploesti tartományba. A dél-eltől a jugoszláv parlamenti kép-viselők Szinaian töltöttek, ahol Gh. Stan, a tartományi néptanács vég-rehajtó bizottságának elnöke, C. Das-calescu és Gh. Alecu, az RMP Plo-esti tartományi bizottságának titká-rai, a helyi párt és állami szervek más képviselői és számos dolgozó fogadta őket. A vendégek megtekint-
ték a szakszervezetek kulturhá-zát és a Peles kastélyt. Délközben autón felmentek a „Cola 1400” öböl-lőházba. Itt a szinaiai néptanács végrehajtó bizottsága ebédet adott tiszteletükre.

Délután a küldöttség a balcoi kö-lajtelepet és az 1. számú ploesti finomított nézte meg. Veszelin Radoi-csics, a Boszanszki Brod-i finomított igazgatója és a jugoszláv küldöttség más tagjai behatóan érdeklődtek a furási és kitermelési módszerekről, valamint a nyersolaj feldolgozásáról. A Ploesti tartományi dolgozók min-denütt szívesen fogadták a vendé-geket.

El. 1. számú finomított megtekinté-se után a jugoszláv küldöttség tag-jai visszatértek a fővárosba. Este az Opera- és Balettszínházban végir-nézték a „Cala” című balett előadá-sát. (Agerpres.)

A jobb tanítást

A kolozsvári metodikai kabinet az elmúlt napokban tapasztalatcserét szervezett az aradi és a temesvári szakmai iskolák között. Temesvárról 15 lagu csoport, — tanárok, mér-nökök és mesterek, — érkezett Aradra, hogy az aradi szakmai is-kolák előadási módszereit és az elméleti tanítások gyakorlati alkalmazá-sát tanulmányozzák. A tapasztalat-csere célja volt, hogy mind nagyobb területen alkalmazzák a metodikai kabinet utasításait, s ezzel biztosítsák a szakmai oktatásban a meg-felelő fokú tudományos színvonalat.

Az aradi 2. számú szakmai iskola az ország legrégibb szakmai iskolá-j. Több, mint egy évszázada működik megszokott iskolai keretek kö-zött. Jelenleg is a legjobban képzett tanárok, mér-nökök vezetik az oktatást. A műhelye-
ket korszerű felszerelésekkel látják el. Befejezés előtt áll az új vas-öntőde is. A különféle munkamenet-ek korszerűen gépesítettek, ami nagy lehetőséget nyújt az elméleti oktatás gyakorlati alkalmazására. Jelenleg az iskola mérnökei a 4. számú esztergápad terveit készítik, amelyet majd az iskola műhelyé-ben a növendékek kiviteleznek.

A tapasztalatcsere befejezésekor a kolozsvári kabinet részéről Tucneanu Teodor mérnök, valamint Barbuescu Ion tanfelügyelő a közoktatásügyi minisztérium részéről levonták a tanulságot és egyöntetűen kifejezték elismerésüket az aradi szakmai is-kola magasszínvonalú oktatásáért.

A közeljövőben az aradi 1. és 2. számú szakmai iskola tanárai, mér-nökei és mesterei ellátogatnak Te-mesvárra, az ottani szakmai isko-lák tanulmányozására.

Nagy László,
tanár.

A gyermeknap küszöbén

Számok és százalékok nélkül

Emlékszem, hogy néhány évvel ezelőtt, amikor először ünnepeltük meg a Gyermekna-pot, lármás csoport állt meg a vá-rosi pártbizottság előtt, anélkül, hogy valaki is vezetne volna őket.

— Talán ezért volt sorok között a fejedelem olyan „példás” és „engedélyt” kérték a portástól „arra, hogy „két percig” beszélhesse-nek az első titkárral.

Karjuk tele volt mezei virággal és füzgőlől sápadt arcukról kü-lönböző sugárzott.

Az idős portárnak még ideje sem volt felvenni a telefonkagylót, hogy bejelentse a „látogatókat”, mert az első titkár már jött is le a lépcsőn. Megállt a gyermekek között, vért fogott velük és szót-lalt rájuk, hogy mi jog most történni.

A gyermekcsapatból apró ledny-ka párt ki, hátravetette tömött farkocskáit és komoly, kissé megil-letődött hangon üdvözölte a párt-titkárt, s átadta a virágokat.

Az első titkár átvette a virágo-
kat, újra elmosolyodott és ismét nem tudott mit jelezni a gyerme-keknek, pedig a városban az a hír járta, hogy nem rossz szónok... Arra is emlékszem, hogy sok na-pon át gondosan friss vizet tölt-tött azokba a vázába, melyekben a gyermekek által szedett első vi-rágok pompáztak.

Mindaz a napokban jutott eszembe, amikor kislányommal Arad utcáit jártam.

— Apuka, álljunk meg! Itt is van egy hinta...

Leültem a padra, más szülők mellé és megvárattam, míg kislé-nyom kihúzta magát. Ez a Di-mitrov utca egyik sarkán történt.

Azután tovább indultunk és meg sok hintát találtunk az utca-kereszteződéseknél: hinták, padok, virágok, gyermekek egészségtől ki-csattanó arca, jókedő, vidám-ság... mindenütt és fogadtak.

Végül a Maros-parti gyermek-parkban állapodtunk meg. „Feljött egy csillag...” — szavalta egy kislány barátnő köré-ben Eminescu felejthetetlen vers-sorait és a gyermekek feszülten figyeltek. A hinták megálltak egy pillanatra és a gyermeknadrágok szövege sem kopott tovább a csuszda lejtőjén.

Mintha Eminescu is ott lett volna a kislány szavaiban, a verset követő csendben, az öreg geszte-nyek leveleinek könnyű susogá-sában.

„Feljött egy csillag...”
— „Apuka, nézd milyen szép a nap!”

Kislányom hangja felrezzentett gondolataimból. Megbámultam a naplemente szépségét, mosolyog-tam a játszó gyermekek jókedű hancurozásán, emlékeztem idez-tem az Eminescu-verset szavaló kislányra. Később, hazafelé me-neve, úgy tűnt, mintha újból magam előtt látnám a gyermekeket, akik néhány év előtt elhöztek az első titkárnak a virágokat.

Lehet, hogy ebben az évben is így lesz. Talán más gyermekek

hoznak majd vi-rágokat más első titkárnak és nem mondanak neki semmit, sem szá-mokról, sem szá-
zalékokról, sem „norma-tulajjesi-tésről.”

Csak arcuk egészséges piráról, boldog ifjúságukról beszélnek majd, mely népköztársaságunkban köszöntött rejlik. Lehetőségek, hogy akkor egy kislány elszaval-ja majd a városi pártbizottság lép-csőjén a nagy Eminescu versso-rai:

„Feljött egy csillag...”
Mindez jelképe lehetne azoknak a boldog napoknak, melyeket gyer-mekeink ma élnek, akiknek egyre több hintát, csuszda, parkot, köny-
vet adnak, akiknek minden meg-adnak, hogy már most — életük első éveiben — sok-sok erőt gyűjt-hessenek s ennek segítségével holnap jelépíthessék a kommuniz-must.

S. Dumitru

AZ OROSZ KULTÚRA TÍZNAPOS ÜNNEPE

Az OSzSszK tíznapos kulturális ünnepe alkalmából hazánkba látogatott orosz népi együttes bukaresti bemutatózó előadásán egycsapásra meghódította a közönséget.

Az Orosz Kultúra tíznapos ünnepe alkalmából Bukarestben kiállítás rendezték, melyen az OSzSszK művészetének számos értékes alkotását mutatták be. Képünk a kiállítás egyik részlete ábrázolja: csodálatos szépségű kerámia-tárgyak és művészi népi kézműmunkák gazdag gyűjteményét.

A lakosság jobb ellátásáért

Sikerek és hibák a közszükségleti cikkek gyártásában

Sok észrevétel felszínre hozó értékes felszólalások

A Flacara Rosie és a Vörös Lobogó szerkesztőségi munkaközössége, a helyi Szakszervezeti Tanácsal együttműködve megbeszélést tartottak, amelyen megvitatották a közszükségleti cikkek gyártásával és a lakosság kiszolgálásával kapcsolatban városunkban felmerülő kérdéseket. A megbeszéléseken részt vettek a közszükségleti cikkek gyártó köz- társasági és helyi vállalatok, termelőszövetkezetek vezetői és technikusai, a helyi kereskedelmi szervezetek és az áruellenőrző szervek képviselői.

A gyűlésen a Flacara Rosie és a Vörös Lobogó részéről rövid jelentést olvastak fel a lapok munkájáról a lakosság közszükségleti cikkekkel való ellátásának megvitatása érdekében. Ezután Varga Károly elvtárs, az ipari cikkek eladásával foglalkozó Helyi Kereskedelmi Szervezet igazgatója jelentést terjesztett elő.

Kielégítő eredmények és megoldásra váró kérdések

Városunk helyi ipara és termelőszövetkezetei — mondotta Varga elvtárs — jelentős mértékben járultak és járulnak hozzá a lakosság ellátásához. A fogyasztók legfőbbnyire kedvező és egységes ártal szálított termékekkel.

Elsősorban meg kell emlékezni a helyiipari vállalatokról, mely jöminőségű, változatos, tetszetős külsejű cikkekkel termel és szállít nagymértékben hozzájárul városunk lakosságának ellátásához. Így a bádogból készült háztartási cikkek szükségletének legnagyobb részét a vállalat gyártmányai fedezik. Ezenkívül más termékek is igen keresettek, mint például selyem szövetruha, kendő, vatta, zsenília szövetruha, bizonyos építőanyagok, mint: előgyártott elemek, esőcsatornák, mosósappan, konyhabutor, stb.

Ismeretek és keresettek a Coopmetál szövetkezet termékei is: takaréktűzhelyek, kályhák, kályhacsövek, drótszárak, petróleumfűtők, stb. A Precizia szövetkezet termékei jöminőségűek és ezért igen keresettek, különösen az ébresztőórák. Ugyanigy keresettek a December 21 szövetkezet termékei is: napszemüvegek, különböző gombok és fészek.

A Vremuri Noi szövetkezet által gyártott játékok és kelek, a Vointa szövetkezet gyermekkoszui, esernyői és különösen a Varga Katalin szövetkezet termékei, mint például babák, kötőtholmik, konfekció-árak, stb. igen keresettek.

A helyiipari vállalatok és a termelőszövetkezetek által elért eredmények ellenére egyes termékek nem felelnek meg a kívánalmaknak, minőségük és külsejük kívánalmatlant hagy hátra. Ez az eset áll fenn például az IOIL egyes bádogból készült háztartási cikkeinél, a Coopmetál által gyártott zománc-takaréktűzhelyeknél. A petróleumfűtőknél is tapasztalható a szerkezeti hibák. A Varga Katalin szövetkezet egyes konfekció-tárgyait nem készítettek kellő gondossággal és ezért, elsősorban a ballonkabátok minőségileg nem megfelelőek.

Annak ellenére, hogy a helyiipar és a termelőszövetkezetek a közszükségleti cikkek nagy választékát termelik, mégis úgy véljük, hogy nem mértékelték ki az összes fennálló lehetőségeket. Így például annak ellenére, hogy városunkban több mint 15.000 kerékpár van, egy szövetkezet, a helyiipar egyetlen egysége sem foglalkozik a kerékpár-cserealkatrészek gyártásával.

Egy sor keresett cikk hiányzik, bárha megjelenne rá a lehetőség, hogy elegendő mennyiségben gyártásuk, így például: aragáz-tűzhelyek, mely gyermekkoszú, szigetelő szalagok, hulladékanyagból készült gyermekcipők, stb.

E kérdések megoldása érdekében javasoljuk a helyi Szakszervezeti Tanácsnak: szervezzen megbeszélést a termelőszövetkezetek vezetőivel és technikusaival, melyen vitassák meg a közszükségleti cikkek gyártására fennálló reális lehetőségeket.

Kiszélesíthető a termelési ágak állapította meg Kronberger Lajos elvtárs, az Állami Bank aradi fiókjának igazgatója. Felszólalásában rámutatott arra, hogy pártunk II. kongresszus és a KV tavalyi decemberi plenáris ülése nagy feladatokat állított a helyiipar és a termelőszövetkezetek elé, a közfogyasztási cikkek termelése terén.

Ez egységes vezetőből azonban hiányzik a kezdeményezőkétség a termelési ágak kiszélesítésében, az ágak megteremtésében, a fogyasztásra szánt választékok bővítésében. Ugyanigy hiányosság tapasztalható a vállalatok ár-politikájában is, mivel egyes munkálatok, különösen a javítások árát túl magasra szabták meg.

Az Állami Bank előnyös feltételei mellett nyújt hitelt a helyiipar és a termelőszövetkezetek számára új osztályok, új közszükségleti cikk-prototípusok gyártása, új technika bevezetése, kiegészítés, stb. céljaira.

Ezen a téren néhány javaslatot teszünk. Az IOIL például cipő-javító osztályokat létesíthetne a Libertatea cipőgyár hulladékaival felhasználására, kiszélesíthető a cserző osztály, az asztalos- és lakatos-műhelyeket, a villamos-, írógép- és töl-
tő-

toll-javító műhelyeket, a szíji-javító és vulkanizáló műhelyeket.

Az ILSA kőműves- és festő-osztályt létesíthetne, az IRILA hordó osztályokat nyithatna a környező községekben, az Agrozoo-alimentara ki-terjeszthetné szódavíz-gyártó üze-
meit a város különböző negyedeiben.

A helyi ipari vállalatok és a termelőszövetkezetek tartásának szor-
sabb kapcsolatát a helyi kereskedel-
mi egységekkel, vegyék figyelembe
ezek javaslatait, mert e javaslatok
tükrözik a fogyasztók kívánságát.

Késnek

az árak megállapításával

— hangoztatta Reiszfeld Viktor elvtárs, az IOIL igazgatója.

A helyiipari városi vállalatok munkaközössége arra törekszik, hogy egy-
re jobb körülmények között elégítse
ki a fogyasztók kívánságait. Ezért 1957 első negyedében öt új
árulajta gyártását kezdte meg, mely-
lyet a helyi kereskedelmi egységek
kértek. A tervelőirányzatokat minden
hónapban, minden vonalon túlhalad-
ták és csökkentették a tervhez képest
az árak árát. Amióta a városi né-
ptanács vezeti vállalatunkat, lényege-
sen megjavult ennek tevékenysége.

KÖVETKEZTETÉSEK

Több hozzászóló kérte: termeljenek új, igen keresett választékokat, mint például virágcserepek, melyeket a környéken található agyag-
ból is elő lehet állítani, hulladékból előállítható különböző szer-
számnyelveket, kerékpár-cserealkatrészeket, stb. Felvetődött az aragáz-
tűzhelyek, melegítő és tartályok elosztásának kérdése is. Ugyancsak
javasolták a közönség kiszolgálására létesített egységek munkájának
jobb megszervezését, hogy ezáltal le lehessen szállítani a munkadíjak-
kat, melyek jelenleg túlzott mértékben növelik a javítások és egyéb
szolgáltatások árát.

A közszükségleti cikkek gyártó vállalatok vezetőinek tekintet-
be kell vennie az elhangzott javaslatokat, hogy ezáltal biztosíthas-
sák a lakosság ellátásának állandó megjavítását. A helyi Szakszer-
vezeti Tanácsnak minél előbb meg kell szerveznie a több részvevő ál-
tal javasolt megbeszélést a közszükségleti cikkek gyártó egységek
technikai kérdéseivel, új, a fogyasztók által kívánt választékok gyártá-
sának megvalósítására.

A megbeszélés résztvevői javasolták a két újság szerkesztőségének,
hogy a jövőben fokozottabb mértékben foglalkozzanak ezekkel a fontos
kérdésekkel, melyek az olvasók többségét — mind a termelőket, mind
a fogyasztókat — egyformán érdekli.

Sokat hangoztatott, szinte köz-
hellyé vált szólam az, amely leszö-
gezi: a falujás az illető munkahely
tűköre. S ha mégis újra és újra
elmondjuk ezt, csak azért tesszük,
mert mélyseges igazság rejlik be-
nénk. Elégedetten tapasztaltuk, hogy
ilyen hiteles tűköre a Vladimirescu
közönségi Vörös Grivica kollek-
tív gazdaság falujása. A gazdaság
hivatali helyiségeihez vezető világ-
os, tiszta folyosón elhelyezett fal-
ujás külsője gondozott, vonzó.

Olenic Leonte elvtárs, a falujás
felelőse elmondja, hogy a szerkesz-
tőbizottságot a közelmúltban újja-
sították. Másokat állítottak azok
helyére, akik nem teljesítették fel-
adataikat a szerkesztőbizottságban.

Nem kétséges, hogy ez az intéz-
kedés elősegíti a munka javulását.
Ezután a falujásról lekerült cik-
keket tartalmazó inatárban lapoz-
gattunk. Már az a negy-öt cikk,
amely először a kezünkbe került,
meggyőzött bennünket arról, hogy a
Vörös Grivica kollektív gazdaság
falujásának szerkesztőbizottsága
alapos, körültekintő munkát végezt
ez évben is. Január elseje óta ösz-
szesen huszonhárom cikk jelent meg
a falujáson. A cikkek legfőbbje
érdekes, változatos és nem utolsá-
ként fontos, a gazdaság életéből
merített lényegbevágó kérdést tár-
gyl. Cosma Miron elvtárs, a zöl-
dsegtermesztő brigád felelőse pél-
dál a melegítőkészítéssel kapcsolat-
ban írt cikket, amikor ez a kérdés idő-
szentű volt a gazdaságban. Rámuta-
tott arra, hogy a terv szerint 1957-
ben 24 hektáron termelnek zölde-
ségeket a falujáson. A falujás-
közönség felkeltette a Vladimirescu-
kollektív gazdaságban, majd he-
számolt arról, hogy a brigád tagjai
11.800 kiló istállótrágyát szállítottak
arra a helyre, ahol a meleg-
ítőkészítéssel — ezer négyzetméter terü-
leten — elkészítik. E mellett, azon
a területen, ahol a paprikát termel-
lik majd kilónál 11.200 kiló trágyát
szórtak el. A cikk vállalással zárul.
Cosma Miron elvtárs a brigád tag-
jai nevében megfogadta, hogy a

rentálbissá vált és az elért hasznót
a legfontosabb termelési ágak to-
vábbfejlesztésére használtuk fel.

Vállalatunk azonban jóval több
terméket bocsáthatott volna a fog-
yasztók közönség rendelkezésére, ha
nem ütközött volna nehézségekbe a
Temesvár-tartományi néptanács mel-
lett működő ármegállapító bizottság
részéről. Még e hónap elején kértük
e bizottságtól, számítsa ki négy új
gyártmány — Bergmann-doboz,
szemüveg-keret és zseníliaból készült
tavaszi cikkek — árát, de ez a kér-
dés mind a mai napig nem intéző-
dött el.

A Craita elvtárs, az Aprózár igaz-
gatója kifogásolta, hogy a helyi sajtó
tul keveset foglalkozik az Aprózár
munkájával. Megemlítette, hogy az
állami gazdaságok termékei gyakran
nem megfelelő minőségűek, valamint,
hogy az URCC által szállított fonott
kosarak túl drágák. Rámutatott arra,
hogy a minisztérium legutóbbi ha-
tározata értelmében lehetőség van
arra, hogy az Aprózár a termékek
árát óráról-órára leszállítsa.

Csányi Károly elvtárs hozzászólá-
sában megemlítette, hogy a megbe-
szélés során túl kevés szó esett az
árak minőségéről. Ezen a téren még
sok a tennivaló. Konkrét példákat
hozott föl az egyes vállalatok által
gyártott selejt minőségű árukkal
kapcsolatban. Felhívta a figyelmet
az áruk minőségének szigorú ellen-
őrzésére. Kérte, hogy a helyi sajtó
fokozott mértékben foglalkozzon a
minőség kérdéseivel.

A Helyi Szakszervezeti Tanács ne-
vében Kacsó Ferenc elvtárs szólott
hozza a felmerült kérdésekhez. Rá-
mutatott arra, hogy a közszükségleti
cikkek gyártó vállalatoknál több
figyelmet kell szentelniük a termé-
kek minőségére. A kereskedelmi
egységek vezetői és az elárusítók, —
akik átveszik a rossz minőségű árut
— is felelősek azért, hogy ilyen áruk
eladásra kerüljenek.

A kolozsvári út előtt...

Estéknél kellemes zene és ének-
foglalások szűrődnek ki az utcára.
A járókelők közül sokan megállnak
az Alimenlára Alecsandri utcai kultúr-
háza előtt és figyelik a szárnyaló
zenészeket.

S bent, az apró színpadon, egy-
másnak adják át helyüket a műsor-
számokat előadó műkedvelők. A 27
tagból álló kultúrcsoportban képsze-
re van majd minden munkakör. Ott
énekel a színpadon a kenyer, a jel-
váltott vagy az ital elárusítója, a
pénztáros, a könyvelő és a tisztol-
elő. Ajkukról románul, magyarul,
németül, oroszul felszúnd mindaz,
amit Tavaszi szerencsével címmel egy
csokorba kötöttek.

A készletelés nemcsak ezt a
maroknyi társaságot foglalkoztatja.
Érdeklődéssel követi munkájukat az
egész vállalat. Erthető ez, mert
Kolozsvárra készülnek tapasztalat-
cserére. Itt ül este-estére Varindan
Ana kultúrfelelős mellett Dascal
David, a vállalat szakszervezeti bi-
zottságának elnöke, Matuz András,
az anyai sok szép üzlet tervezője.
és kiutalozója. Es ott látni
a próbákban Király Miklós
igazgatót is, akinek példáját sok
vállalat és intézmény igazgatója kö-
vethezné, mert Király elvtárs baráti
tanácsokkal segíti a kultúrcsoport
működését.

A kultúrcsoportból jó egyenértékűen
sokoldalúan mutatkoztak be. Ser-
banescu Nicolae, aki a munkahelyén
osztályvezető, itt karmester, de ezen-
kívül zenét szerző, szövegíró és
rendező. Koppauer József könyvelő.
O iria a bevezető és az összekötő-
szöveget, ezenkívül énekel.

A műsorban egymást váltogatják
a meglepően jól összeválogatott szá-
mok. A rövid prózai jeleneteket bő-
ven követi román, operett-részlet,
polka, csárdás és modern táncdal. A
szereplők kedvvel dolgoznak és
egymást segítik, hogy minél jobb le-
gyen mind az egyes számok elő-
adása, mind pedig az egész műsor.

Dicsérettel kell illetnünk a hét
tagu zenekart, amelyben Török Ár-
pád zongorajátéka emelkedik ki.
Szépen énekelnek Nagy Julia,
Farkas Victoria, Löwy Sándor, Tu-
dor Tatiana, Pacurar Zorica, Varto-
lomeo Ana és mások. Hatásos Kop-
pel Oszkár „Feszültség” száma, ame-
lyet azonban több bátorsággal kell,
hogy előadjon. Hangja szép, a szö-
veg kedves, jó kisérti magát gitárral,
s a zenekar is megfelelően követi.
Tehát csak töle függ, hogy sikere
legyen Kolozsváron. A sikerhez jár-
ul majd hozzá Kitajka Olga, Hintz
Lucia és Halmageanu Elena, akik
Johann Strauss polkájára adnak elő
humoros táncszámot.

Mindent egybevéve, megoan a
remény arra, hogy a kolozsvári ta-
pasztalatcsere és a Tavaszi szeren-
cés előadása a két város élmezőjé-
ségi dolgozót még közelebb hozza egy-
máshoz.

A kollektív gazdaság falujása

termelési tervet a paradicsomnál 20
százalékkal, a paprikánál 15 szá-
zalékkal, az öntözött területen ter-
mel mértékénél pedig 30 százalékkal
túlszárnyalják.

A bírdát hangidn

Olenic Leonte elvtárs, a falujás
felelőse, egyebek között, a közös
javak megőrzéséről írt cikket. E-
sen bírdát Cosma Miron brigádfele-
lőst, aki elűrtte, hogy a hereszéna
begyűjtésétől a tél hónapokig a
szántóföldön vesztegelenek, esőben-
hóban, a gazdaság két pépi gereb-
lyéje. Pavel Marau elvtárs, a gaz-
daság agrármunkása, cikkből hívta
fel a kollektivisták figyelmét arra,
hogy megkezdhetik a második idő-
szakhoz tartozó növények vetését, s
ugyanakkor szakszerű utmutatással
szolgált a különféle munkálatokra
vonatkozólag. Georgescu Ulpian el-
vtárs, a gazdaság állattenyésztési
mérnöke, érdekesen és szemléletesen
bizonyította be cikkből, hogy az áll-
malomtól állattenyésztési szerződé-
sek számottevő jövedelmet jelentenek a gazdaság számára.

Kufm Péter elvtárs Ne vesztítsük
egyetlen munkára alkalmas pillana-
tot sem című cikkében arra ösztönzi
a gazdaság tagjait, hogy a tavaszi
munkálatokat a tudományosan meg-
állapított időzabban végezzék el. E
cikkek egyidejűleg jelent meg a fal-
ujáson Marau mérnök írása is, a-
mely az időszert mezőgazdasági
munkálatoknál szükséges agrotech-
nikai szabályokat ismerteti.

Haidt Ferenc elvtárs, a gazdaság
pártalapszervezetének titkára fal-
ujáságról írt cikkében a gazdaság
munkálatokat a tudományosan meg-
állapított időzabban végezzék el. E
cikkek egyidejűleg jelent meg a fal-
ujáson Marau mérnök írása is, a-
mely az időszert mezőgazdasági
munkálatoknál szükséges agrotech-
nikai szabályokat ismerteti.

Haidt Ferenc elvtárs, a gazdaság
pártalapszervezetének titkára fal-
ujáságról írt cikkében a gazdaság
munkálatokat a tudományosan meg-
állapított időzabban végezzék el. E
cikkek egyidejűleg jelent meg a fal-
ujáson Marau mérnök írása is, a-
mely az időszert mezőgazdasági
munkálatoknál szükséges agrotech-
nikai szabályokat ismerteti.

Román és német nyelven

Annyira természetesnek tűnik,
hogy szinte elfeledtük megemlíteni:
a vladimirescui kollektív gazdaság-
ban, ahol a tagok egy része román,
másik része pedig német nemzetisé-
gi, a falujáson is egyaránt talál-
hatunk román és német nyelven írt
cikkeket. A legutóbbi szám például
három román és két német nyelven
írt cikket tartalmaz. Kár, hogy az
1957-ben megjelent számok közül ez
az utóbbi a leggyengébb. Ugyanis
az öt cikk közül négy a gazdaság
életéről távoláll, elvont, elméleti,
vagy nemzetközi kérdéseket fog-
lalkozik, olyan kérdésekkel, ame-
lyeknek jelentősége és terjedelme
túl a falujás szűk körén. Igen
hasznos volna, ha a szerkesztői-
bizottság a jövőben lemondana az
említett és más hasonló kérdések
tárgyalásáról — hiszen egyébként is
csupán vázlatosan sikerült elmé-
lyedni munkát végezniük e téren.
Hangsúlyozni kívánjuk, hogy a
fentemlített hiba — eddig is csupán
elvéve fordult elő a szerkesztői-
bizottság munkájában, mert a cikkek
tulajdonos részében valóban ott pe-
zseg a gazdaság eleven, sokoldalú,
változatos élete. Példa erre a leg-
utóbbi számon megjelent egyik cikk
is, amely a munka utáni javadal-
mazásnak a kollektivisták minőség-
es mennyiségi teljesítményére gyá-
korlat határáról számol be. Marau
Pavel mérnök, a cikk írója, egyebek
között rámutat arra, hogy e mód-
szer bevezetése után a kollektivisták
jóminőségű munka mellett háro-
m nap alatt befűtötték a cukor-
répa első kapálását.

De ki tudná valamennyi megje-
lent írást felsorolni, ismertetni, ele-
mezni egyetlen rövid cikkben? Egy
azonban tény: az Olenic Leonte el-
vtárs vezette szerkesztőbizottság
hasznos, jó munkát végez a vladimirescui kollektív gazdaságban.
Azonban, mint mindenütt, itt is
akadnak hibák. E cikk keretében fő-
ként arra szeretnénk felhívni a szer-
kesztőbizottság figyelmét, hogy
küzdjön kitartóan a hibás magatartás
ellen, amelyet a falujás jelen-
legelő cikk egyike-másika hi-
ven tükröz. Pontosabban arról van
szó, hogy a szerzők egy része, vagy
csak kezdetbéli, vagy olvasha-
tatlannal, vagy egyáltalán nem írja
alá cikkeit. Ez igen káros, mivel
csökkenti a személyi felelősséget. A
szerkesztőbizottságnak meg kell
győznie a cikkírókat: álljanak ki
bátran véleményük mellett akkor is,
ha bírálniuk kell. Az aláírás éppen
a szerzőnek saját igaza mellett
kiállást juttatja kifejezésre. Ha a
levelezőbizottság tagjai sikerül meg-
győznék erről, akkor a falujás
még harcosabbá, még gazdagabbá
válk.

TESTNEVELÉS ÉS SPORT

HETI SPORTPROGRAM

Ezen a héten a sportmúsor elég
szegényes, alig néhány sportágban
lesznek versenyek, mérkőzések. A
részletes sportmúsor az alábbi:

LABDARUGÁS: Vasárnap délután
negyed 4 órakor a Progresul pá-
lyán: Energia Constructorul—Vörös
Acéi Energia, délután 5 órakor:
Aradi Energia G. Dimitrov—Lupényi
Energia. Ifjúsági mérkőzések: Szom-
baton délután fél 6 órakor a No-
vember 7 pályán: Fl. Rosie Novem-
ber 7—Fl. Rosie FZ, vasárnap reg-
gel 9 órakor a Locomotiva pályán:
Fl. Rosie UTA—Energia Construc-
torul, szerdán (május 29-én) dél-
után 5 órakor az Energia pályán:
Energia G. Dimitrov—Locomotiva.
Előkészítő csoport: Vasárnap dél-
után fél 10 órakor a Fl. Rosie No-
vember 7 pályán: Fl. Rosie Pani-
ficatie—Lippai Progresul, délelőtti
10 órakor a FZ pályán: Fl. Rosie

FZ—Kornlósi Recolta, délután 5
órákor a nagyszentmiklósi pályán:
Nagyszentmiklósi Progresul—Vilá-
gosi Recolta, délután 5 órákor a
zabranai pályán: Zabranai Recolta—
Nagyszentmiklósi Recolta.

Ezenkívül teljes forduló játsza-
nak a Tavaszi Kupa rajoni és városi
csoportjaiban, ugyancsak a városi
csapatok ifjúsági csoportjaiban.

TENISZ: Szombat délután fél 4
órától, vasárnap reggel fél 9 és dél-
után 3 órától a Fl. Rosie UTA Ma-
ros-parton levő tenisz pályán: Bu-
karesti Progresul ITB—Fl. Rosie
UTA A) divíziós tenisz csapatbaj-
noki mérkőzés.

BIRKOZÁS: Vasárnap reggel 9
órától a Fl. Rosie UTA tornaterm-
ben (Dózsa mozi felett) bonnyolják
le az országos szenior birkózobaj-
nokság (szabad és kötöttfogású)
városi szakaszának küzdelmeit.

Vajdahunyadon és Lugoson vendégszerepelnek a textilgyári labdarugók

A Fl. Rosie UTA labdarugói szer-
dán és csütörtökön vidéken szere-
peltek: szerdán Vajdahunyadon, csüt-
örtökön pedig Lugoson játszótlak
barátságos mérkőzést. Az eredmé-
nyekről az alábbiakban számolunk
be:

**Vajdahunyadi Energia—Fl. Rosie
UTA 1:0 (1:0).** A textilgyári csapat
a következő összeállításban állt fel:
Demsoreanu (Coman) — Boitos,
Seres, Farmati — Kapás (Varga),
Varga (Serfőző) — Székely, Bakuc
II, Mercea, Serfőző (Tirlea),
Schmiedingen. A gókat Bakuc
II és Schmiedingen szereztek. Kapás
az első félidőben megsérült és ekkor
ment hátra Serfőző a fedezetsorba.
Az aradi csapatnak pillanatnyilag
„csak” a következő sérültjei van-
nak: Demsoreanu, Szűcs, Dusan,
Kapás, Serfőző, Pecsovszky.

A textilgyáriak szombaton és va-
sárnap Szalmáron, esetleg szerdán
Nagybányán is játszanak barátság-
os mérkőzések.

Válogató verseny az asztali teniszező éljáfékosok számára

Ebben az évben nagy feladatok
várnak az ország legjobb asztali
teniszezőire. Junius hónap végére
ugyanis nemzetközi mérkőzést ter-
veznek Bukarestben, majd ezt köve-
zően a legjobbak résztvesznek a Vi-
lágifjúsági Találkozó sportverse-
nyeiben. A válogatott keret edzőinek
javaslatára elhatározták, hogy ezen-
től kizárólagosan a válogató ver-
sényeken és a hivatalos versenyeken
elért eredményeket veszik alapul a
válogatásnál. Ez az alapelv igen
helyes, mert nem ad módot külön-
böző vitákra és az eredmények be-
szélnek. Ilyen válogatóversenyt ren-
deznek a közeljövőben és pedig má-
jus 27-én és 28-án Bukarestben.

Energia G. Dimitrov—Lupényi Energia

mérkőzéssel kezdődik a B) csoport-
beliek Tavaszi Kupájának második
részé. A lupényiekkel szemben a va-

amelyen 10 férfi és 8 nő játékos
vesz részt. A keretben helyet kapott
az aradi Kovács Tibor is, aki részt
vesz a válogató versenyen. A két
csoportban játszanak:

Férfiak: Harasztsó, Gantner, Mir-
cea Popescu, Reiter, Andronache,
Bottner, Bujor, Cobirzan, Gavril-
cu, Kovács.

Nők: Zeller Ella, Mariana Ba-
rasch, Catrinel Folea, Tompa Ma-
ria, Maria Gavrilescu, Geta Pitica,
Maria Golopenta, Magyarai Imma.

Mindkét csoportban körmérkőzést
vivnak a versenyzők és a férfiaknál
heten, a nőknél pedig öten marad-
nak a válogatott keretben és ott
folytatják előkészületeiket.

gongyári csapat az első mérkőzésen
alul maradt és ezuttal a mérkőzés-
nek visszavágó jellege is van. Az
aradi csapat a Vörös Triko ellen
edzőmérkőzéssel készült a lupényiek
ellen és vasárnap a következő csap-
attal lép pályára:

Kiss — Juhász, Tamas, Buzesan
— Jeger, Solli — Bucurescu, Po-
pescu, Risztin, Renrich, Popa Mir-
cea.

A mérkőzés jegyeit szombat dél-
től elővételben árusítják az Ardea-
lul szállóbanál.

A mérkőzés előtt negyed 4 órákor
az Energia Constructorul a Vörös
Acéi Energia ellen játszik C) cso-
portbeli meccset, amely szintén érde-
kes küzdelmet ígér.

A szófiai nemzetközi sakkversenyen

11 forduló után a csehszlovák Filip
vezet 9 ponttal, a további sorrend:
2. Sliva 7 és fél pont, 3. Pfeiffer 7
és fél pont. A temesvári Mititelu, a
verseny román résztvevője, 7 pont-
tal a hatodik helyen van.

Néhány sorban

A napokban megtartott atletikai
versenyen, Kievdn, a szovjet Iva-
nov a 30 kilométeres siktútfásban 1
óra 33:33 mp.-el új világcsúcsot ál-
lított fel.

A nemzetközi labdarugásban va-
sárnap nagyüzem lesz. Többek kö-
zött a következő mérkőzéseket bo-
nyolítják le: Dánia—Bolgár NK,
Budapest válogatott—Dél-német vá-
logatott, Román NK—Belgium. Az
első mérkőzés Kopenhágában, a
másodikat Budapesten, a harmadikat
pedig Brüsszelben játsszák.

A Szovjetunión labdarugó bainok-
ságában a Kievi Dinamo vezet 14
ponttal a Moszkvai Dinamo (13
pont) és a Tbiliszi Dinamo (13
pont) előtt.

Kása János

Hírek • Közlemények

„Küszöböljék ki a nemzetközi kapcsolatokból a háborúnak módszerként való alkalmazását“

— A munkáspárti vezetők elítélik az angol kormány atomfegyverkezési politikáját —

LONDON. (Agerpres).

A Tribune című angol munkáspárti hetilap a párt egyik vezetőjének, Bevannek cikkét közli, amelyben követeli, hozzanak intézkedést a magfegyver eltiltására. Bevan elítéli Lord Cherwell, F. Morgan tábornok és mások háborús uszításait. A munkáspárti vezető alaptalannak minősíti azt az érvelt, amely szerint a hidrogénbomba „a háború elkerülésének tényezője”. Ugyanakkor hangsúlyozza, hogy a hidrogénbomba fokozza a háború kitörésének veszélyét.

Bevan cikke befejezésében rámutat arra, hogy amennyiben a népek maguk akarják ellenőrizni a fegyvereket, az az legfontosabb kérdések felett, amelyekről az emberiség sorsa függ, úgy „igyekezni kell megsemmisíteni a magfegyvereket”.

Gaitskell, az angol munkáspárt vezetője, a londoni részleges választás-

sokon résztvevő munkáspárti jelölt, hoz intézett üzenetében rámutat, hogy jelenleg az egész világon érezhetően növekedett a hidrogénbomba az emberi szervezetre való kihatása miatt aggodalom. Az angol kormány azonban visszautasít minden, az atomkísérletek eltiltására vonatkozó nemzetközi egyezmény megkötésére irányuló javaslatot. Gaits-

kell hangsúlyozta, hogy a kormány „több ország, valamint sokmillió angol tiltakozása ellenére is folytatja ezt a teljesen negatív politikáját”.

A bűke védelme mellett állásfoglaló „megbékülés testvérisége” elnevezésű angol keresztény szervezet titkársága bejelentette, hogy a szervezet londoni gyűlésén elítélte az angol kormányt a magfegyver ki-

sérletezés folytatására irányuló szándékát. A tanács határozata követeli, hogy „a nemzetközi kapcsolatokból teljesen küszöböljék ki a háborúnak módszerként való alkalmazását”.

Több angol nagyiparos a Kínai NK-val való kereskedelem korlátozásának megszüntetését követeli

LONDON. (Agerpres).

Az angol nagyiparosok körében nagy elégedetlenséget szült az Egyesült Államok csökönyös magatartása, mely szerint nem hajlandó hozzájárulni a nyugati hatalmaknak a Kínai NK-val folytatott kereskedelmének megszüntetésének enyhítéséhez. A nagyiparosok legszármazottabb szervezetei és egyes nagyiparosok kitarthatnak követelik a hírhedt embargo hatályon kívül helyezését és az angol-kínai kereskedelem fejlesztését.

Sajtójelentések szerint Lyonel Harper, a mezőgazdasági gépgyártók egyesületének elnöke május 22-én levelet intézett Anglia kereskedelmi miniszteréhez, amelyben erősen követeli az angol kormány politikájának felülvizsgálását Anglia és a Kínai NK között fennálló kereskedelmi kapcsolatok korlátozásának mielőbbi enyhítése érdekében. Harper hangsúlyozta, hogy tavaly tárgyalások indultak az angol mezőgazdasági gépgyártók és a Kínai NK képviselői között traktorok és más mezőgazdasági gépeknek Kínába történő szállítására. Kijelentette, hogy ezen tárgyalások sikeres felvétele annál is inkább szükséges, mert Angliának „független akcióját” kell kezdenie a Kínai NK-val való kapcsolatainak megújítása érdekében.

A Biztonsági Tanács megkezdte Szíria Izrael elleni panaszának tárgyalását

NEW YORK. (Agerpres). — A TASZSZ jelenti:

Az ENSZ Biztonsági Tanácsa május 23-án délelőtti ülésén megkezdte Szíria Izrael ellen beadott panaszának tárgyalását. Mint ismeretes, Szíria azzal vádolja Izraelt, hogy megszegte a szíriai izraeli fegyverszüneti egyezményt.

A Biztonsági Tanács ülésén elsőnek Raik Asa, Szíria képviselője szólalt fel. Rámutatott arra, hogy az izraeli csapatok megszegve a szíriai fegyverszüneti egyezményt, stratégiai hidat építettek meg a demilitarizált övezetben.

Raik Asa beszédében hangsúlyozta, hogy az izraeli hatóságok a hidat építéssel, különböző erődítési munkálatokkal is végeznek és hogy a demilitarizált övezetben izraeli rendőri és katonai erők állomásoznak. A hidat felé vezető utakat aláaknázták.

Ez a helyzet előnyös katonai feltételeket teremt Izrael részére — mondotta a szíriai delegátus és hozzájárulhat a Szíria elleni különböző kiharvásokhoz és összecsapásokhoz.

A szíriai delegátus csodálkozását fejezte ki, hogy az ENSZ fegyverszüneti ellenőrző bizottsága nagyvezérkarnak ideiglenes vezetője, ugyanakkor, amikor elismeri, hogy Izrael a

demilitarizált övezetben hidat épít, amit a fegyverszüneti egyezmény határozottan megtilt — egyetért Izrael nyilatkozatával, miszerint ez az építkezés gazdasági jellegű. A szíriai delegátus hangsúlyozta, hogy a fegyverszüneti ellenőrző bizottság nagyvezérkara ideiglenes vezetőjének feladata, mely szerint Izrael akciói nem jelentik a fegyverszüneti egyezmény megszegését, veszélyes következményekkel járhat és Izrael a fegyverszünet további megszegésére bátoríthatja.

Izrael egyoldalú akciói, mondotta a szíriai delegátus, a fegyverszüneti egyezmény elveinek és előírásainak durva megszegését képezik. Ugyanakkor javasolta, mondják ki, hogy Izrael megszegte a fegyverszüneti egyezményt és a Biztonsági Tanács 1951. május 18-i határozatát.

Raik Asa ugyanakkor konkrét javaslatokat tett a világ e térségek békéjének és nyugalomának biztosítása érdekében.

Kidron, Izrael delegátusa tagadta, hogy országa megszegte a fegyverszüneti egyezményt és a Biztonsági Tanács határozatát. A Biztonsági Tanács Szíria panaszának vitáját május 28-i ülésén folytatja.

Véget értek a Német SzK és Anglia honvédelmi miniszterei közötti megbeszélések

LONDON. (Agerpres).

Duncan Sandys brit honvédelmi miniszter és Strauss, a Német SzK honvédelmi minisztere csütörtökön este Londonban befejezték megbeszéléseiket.

A hivatalos megbeszélések során újból megerősítették Angliának a Nyugat-Németország területén állomásozó angol csapatok létszámának csökkentésével kapcsolatos elhatározását. E megbeszélések MacMillan angol miniszterelnök és Adenauer kancellár nemrég Bonnban megtartott találkozásánál kezdődtek. Politikai megfigyelők véleménye szerint Duncan Sandys és Strauss közötti megbeszéléseknek célja, az Anglia és a Német SzK között fennálló el-

lentés nézőpontok összeegyeztetése. Úgy látszik azonban, hogy Anglia a nyugat-német nyomás ellenére, továbbra is ragaszkodik előzetes álláspontjához és nem akar elállni a nyugat-német területen állomásozó csapatok létszámának csökkentésétől.

Az angol-nyugat-német megbeszélések során megvitatták még a NATO tagállamainak atomfegyverrel való felszerelésének kérdését is. A két fél ebben a kérdésben teljes megegyezést jutott, jóváhagyta az atlanti hadseregnek atomfegyverrel való felszerelését. Elhatározták, hogy a Német SzK területén állomásozó angol csapatok egyrészt is atomfegyverrel szerelnek fel.

A német demokratikus sajtó hang-

súlyozza, hogy Anglia és a Német SzK honvédelmi miniszterei közötti megbeszélések során megvitatták az atlanti katonai rendszer megszilárdítására vonatkozó kérdéseket. Ez nem más, mint a világ közvéleményének a leszereléssel kapcsolatos londoni tárgyalásokhoz fűződő reményének semmibevevése.

Az Evening Standard című angol lap vezércikkében elégedetlenségét fejezi ki Strauss látogatása felett a hangulatra, hogy Strauss a német csapatok atomfegyverrel való felszerelésének tántoríthatatlan híve. Strauss az angol csapatok létszámának csökkentésére utalva, követeli a nyugat-német hadseregnek magfegyverrel való felszerelését.

san a külföldi segélyprogram hatalmas mérete ellen foglaltak állást. A kongresszus ugyanis az Egyesült Államoknak a külföldi segélyprogram háromnegyed részét felemészítő katonai költségei fenntartása mellett foglalt állást.

BUKAREST I: 6.00: Hírek. 6.15: Román népzene. 6.45: Megkezdett a postás. 7.00: Hírek. 7.07: Dalok. 7.30: Reggeli hangverseny. 8.15: Lapszemle. 8.30: Zene. 9.00: Román zeneszerzők műveiből. 10.00: Az orosz kultúra dekádja. 11.00: Hírek. 11.03: Esztrád-zene. 11.30: Új könyvek kirakata. 12.15: Román népzene. 12.35: Az IMSZ szervezet dal-együttműködése. 13.00: Hírek. 13.05: Déli hangverseny. 14.45: Angla Moldován énekel. 15.00: Hírek. 15.05: Zenei műsor iskolások és diákok számára. 16.15: Moszkva beszéli. 16.45: Dalok. 17.00: Hírek. 18.00: Népdalok és táncok. 18.40: Florin Dorian énekel. 19.00: Hírek. 19.10: Operazene. 19.45: Válaszunk hallgatónak. 19.55: Jókészségű gyerekek. 20.00: Táncczene. 21.00: A nemzetközi események krónikája. 21.15: Táncczene. 22.00: Hírek és sport-hírek. 22.30: Táncczene.

BUKAREST II: 14.00: Hírek. 14.03: Az orosz kultúra dekádja. 14.40: Zene. 15.00: Könyvzene. 15.30: Román népzene. 16.00: Hírek. 16.20: Szimfonikus zene. 17.15: A

Az amerikai kongresszus a katonai kiadások és a katonai segély növelését tervezi

WASHINGTON. (Agerpres).

Az amerikai kongresszus bizottságai és albizottságai folytatják az Eisenhower elnök által előterjesztett katonai költségvetés vitáját. Charles Wilson, honvédelmi miniszter a szenátus költségvetés-megállapító albizottsága ülésén kérte, hogy a bizottság érvénytelenítse a képviselőház költségvetés-megállapító bizottsága által már megszavazott 2.586.755.000 dollár költségvetés csökkentését. Wilson a bizottság előtt tartott beszédében megismételte az Egyesült Államok kormányának már jól ismert érveit, amelyek szerint a hatalmas katonai költségvetés feltételül szükséges az Egyesült Államok biztonságá-
gá szempontjából.

Ugyanígy álláspontot foglalt el Radolf tengernagy, az amerikai vezérkari főnökök egyesített bizottságának elnöke, aki bizottságának nevében szólalt fel.

Ugyanakkor John Hollister, a külföldi segély ügykezelőségének elnöke kijelentette, az amerikai szenátus költségvetés bizottsága előtt, hogy szívesen meg kell szavazni az Eisenhower elnök által a külföldi segélyprogram keretében kért 3.865.000.000 dollárt. Hollister ugyancsak azzal érvelt, hogy ennek az összegnek a költségvetésbe való felvétele az Egyesült Államok biztonságának megővése céljából szükséges. Hollister kérte is, hogy a kongresszus olyan összeget szavazzon meg a külföldi segélyprogram keretében, amelynek folyósítását hosszabb időre lehet beosztani.

Walter Lippmann ismert amerikai újságíró e kérdésnek szentelt cikkében úgy véli, hogy a kongresszus általános nem hajlandó a külföldi segélyprogramra szánt összeget csökkenteni, annak ellenére, hogy számo-

Az olasz mezőgazdasági munkások sztrájkja mind hevesebbé válik

MILANO. (Agerpres).

A mezőgazdasági munkások az egész Pó völgyében sztrájkolnak, hogy kivívják az új kollektív szerződés megkötését. A földművelők szembehelyezkednek a sztrájkolók jogok követelésével és mindenféle megterkedésekhez folyamodnak, hogy megbontsák a sztrájkmozgalom egységét. Noha sikerült nekik bizonyos keresztény-demokrata és szocialde-

mokrata szakszervezeti vezetőket rábírni, hogy csatlakozzanak az Olasz Általános Munkaszövetség akciójához, a sztrájkmozgalom egyre jobban terjed. Mint a France Presse hírügynökség jelenti, a sztrájkoló munkások rendkívül erősen szembeszállnak a rendőri provokációkkal. Némely helyen a harc valószínűsíti a garázdálkodást.

HÍREK • KÖZLEMÉNYEK

„DECORAT. VA” Szövetkezet Arad
6 fényképészeti műtermében készülnek fényképek, mérsékelt áron

ICÓJÁRÁS

Május 25-én, szombaton várható idő: változó, délután inkább borult, helyi jellegű esővel. A hőmérséklet napközben 18–24 fok között, éjszaka 4–10 fok között lesz. Mérsékelt, időnként erősödő észak, északkeleti szél.

A következő 3 napon változó, kony idő várható, a hőmérséklet nem változik lényegesen.

Vásároljanak részlejtetésre konfekció-árut

a Helyi Kereskedelmi Szervezet

85. számú üzletében
[Eminescu utca 2-4,
a Köztársaság útja sarkán]

AZ ARADI PRICHINDEL állami bábszínház szombaton, május 25-én, délután 4 órákor bemutatja:

Băiatul și vîntul című darabot.

Az aradi G. Dimitrov vagongyár azonnal alkalmaz bármennyi lakost, villany- vagy autogén-hegesztőt, őrt és szakképesítetlen munkást. Jelentkezés naponta a személyzeti osztályon, reggel 7–15 óra között.

A Bernát Andor Gépközpont

Arad, Kogălniceanu utca 45.
10 szakképesítetlen munkást alkalmaz külső és belső szállítási munkákhoz.

AZ ARADI ÁLLAMI ROMÁN SZÍNHÁZ műsora:

Szombaton, május 25-én: Fata-fara zestre.

Vasárnap, május 26-án: Tache, Ianke și Cadir.

Az előadások a Studio színházban este 8 órákor kezdődnek.

Szüllők!

Használatuk bizalommal gyermekeik táplálására az

Alimentara üzletekben

legújabb érkezett

Foszfárit
Kalcium-gríz
Zabpehelyet
Egy kiló Foszfárit
644,9 gramm cukrot,
148,8 gramm burgonya-keményítőt,
148,9 gramm kukorica-keményítőt,
46,6 gramm kakaót,
7,9 gramm hexafoszfátot tartalmaz.

E TAPSZEREK FOGYASZTÁSA BIZTOSÍTJA A GYERMEKEK FEJLŐDÉSÉT.

Rádió- és TV-ajánló

Szombat, május 25.

rádió szószéke. 17.30: A rádió énekkarának műsora. 18.00: Hírek. 18.05: Az orosz kultúra dekádja. 19.00: Táncczene. 20.00: Hírek. 20.03: Zenei feltör. 21.00: Hírek. 21.05: Népi táncok. 21.15: Rádiomagazin. 22.00: Táncczene. 22.30: Régi román népi melódia. 23.00: Hírek és sport-hírek. 23.15: Schumann hangverseny hegedűre és zenekarra. 23.52: Táncczene.

BUDAPEST (KOSSUTH): 9.10: Zenekari hangverseny. 10.00: Iskolások mikrofona. 10.20: Enekóra. 10.40: Tréfás dalok. 11.00: Hírek. 11.10: Részletek Kacsóh: János vitéz című daljátékából. 12.00: Tavaszodik. 12.20: A Zeneművészeti Főiskola hallgatóinak hangversenye. 13.00: Hírek. 13.10: Körösi Dudas Zoltán és zenekara játszik. 14.10: Művészelemző. 15.40: Jókészségű dalok. 16.00: Régi magyar dalok és áriák.

16.25: Kórusaink életéből. 17.00: Hírek. 17.15: Zenei hétvége. 18.00: Derűs történetek. 19.00: Hírek. 19.10: Szív küldi szívnek... 19.45: Építők napja. Riportműsor. 20.00: Bing Crosby, Maurice Chevalier, Honthy Hanna, Zsolnai Hédi énekel. 21.00: Esti krónika. 21.20: Jókészségű gyerekek! 21.27: Nézz a tükörbe! Vidám, zenei szombat esti műsor. 22.40: Sport-híradó. 23.15: Táncczene.

BUDAPEST (PETŐFI): 7.00–9.00: Reggeli zene. 15.00: Hírek. 15.20: Népek zenéje. 16.00: Idősebb tanácsok a szobanövények barátaiknak. 16.25: Tosca. 18.25: A növényvilág rendszerezője. 18.45: Liszt zongoraművek. 19.00: Könyvzene. 19.20: Lányok, asszonyok... 19.40: Csehszlovák zenei hét. 20.00: Hírek. 20.05: Lakatos Sándor és zenekara játszik. 20.50: Válaszunk hallgatónak. 21.00: Prágai tavasz 1957. 22.00: Hírek. 22.05: Versek és történetek Prágáról. 23.00: Magyar nők. 24.30: Eji zene.

Láttuk... hallottuk... olvastuk

A LEGYŐZÖTT FOGSOR

— A fogbeültetés városunkban is megkezdte diadalútját —
— Halász Ferenc dr. kórházi főorvos állóplasztikus műtétet végzett —

Ki tudja milyen meglepetéseket tartogat még számunkra az orvos-tudomány. Az ember alig két napirendre egy új vívmány felett, már jelentkezik a láthatáron egy másik: ismeretlenül is magasztosan, merészen és csodálatbaejtően. Ezúttal a szájsebészek ejtették ámulatba a világot a szervbeültetéssel, amit ők fránya tudományon elneveztek állóplasztikának, hogy csak az ókori görögök érthessék meg. Az igaz, hogy egyelőre csak a szervek benjaminjának, a fognak beültetését sikerült megvalósítani, de már ez is, távlatában, valóságos forradalomként hat.

A felső cé

Mert ugyebár, akinek a foga fáj, tartása nyelvével rajta, s ha tovább fáj, akkor vigye el a fogorvoshoz, mert a váróteremben biztosan elmulik, mintha „elvágták” volna. Ha másnap a fájdalom a váróteremben sem csillapul, akkor mutassa meg fogorvosát az orvosnak, s ekkor kővelezik a meglepetés: kiderül, hogy a nevezett fogon kívül még legfeljebb harmincegy darab fájásra van predesztinálva, s ez elkerülhetetlenül, végzettszerűen bekövetkezik a közelebbi vagy távolabbi jövőben, mert a fogorvos addig keresgél, míg... na de ne kontárkodjunk a más dolgaiba. Egyszóval (de több fájdalommal) az orvos befűti az odvas részt, előbb persze fur-farag, esetleg ideget öl, a páciens pedig türelmesen járja, elvégre azért páciens. Előbb-utóbb a befűtött fog is újra fáj, s ezt a fájdalmat az ember ismét nyelvtárártással enyhíti, de ha ez nem sikerül, — márpedig rendszert — a helyzett — kezdődik elől, a kedves játék: váróterem, furas, tömés, stb., míg a folvatatot ama bizonyos hideg vas le nem zárja.

Sajnos van olyan szenvedő társunk, aki az idők folyamán megdöbben a fogfájással szemben, s ezzel az edzéssel fordított aránynak van fogállománya. Mert bizony, mulnak az évek és sajnálattal tapasztaljuk, hogy a szájüregben ugyancsak megcsappant a létár. Sebaj, a fogorvos egy hiddal áthidalja ezt a „hiányosságot” úgy, hogy előbb megsejtel két egyszerű fogat. De a reszelés, már a következő foghúzás gyászindulójának prelúdiuma, s a finaléra már a híd-től is érzékeny bucsút vehet tulajdonosa. Ezután márcsak az ugynevezett kivétel, lemez fogpótlás következik, avagy közhasznált nevén: fogprotézis. (Főkéretés ne esék: csak a neve közhasznált). Hogyha ezt a felső állcsontot helyezzük, akkor — hálá a kiszorított levezető szívóhatásának — ott is marad, de ha az alsó állcsont (alkapocs) kell helyezni, akkor már nem ilyen szerencsés a helyzet, mert itt keskeny a csontterület és ráadásul gyakran sorvad. Ez mind szép és jó, de tessék elképzelni az alábbi jelenetet:

Kigyal a rivaldafény, az erős reflektorok színes fényglóriával övezik a híres tenor-énekes alakját: egy magas, dushajú fiatallembert, aki a színpadon épp hősszerelmest alakít. A nézőtérben feszült a hangulat, a női keblek emelkednek a műveléssel díszítette gyönyörűségtől, a férfiak pedig (már aki) irigységgel elegyített csodálattal figyelik az énekes minden mozdulatát. A tenor hirtelen elindul a magas cé felé vezető hanglétrán, veszedelmesen közeledik felé, már-már úgy tűnik, hogy el is éri, de egyszerűen... kattan... megszűnik ama bizonyos szívóhatás és kiesik a — nevezetű széken — lemez fogpótlás. Oda a művelézet.

Igen ám, de beneveztek a játékba a szájsebészek is, kirukkoltak az állóplasztikával, s fittyet hányva a szívóhatásnak, egy csapásra megoldották a kérdést. Hogy mekkora volt ez az „egy csapás”, elég ha csak annyit mondunk, hogy pontosan hét évek kellett eltelnie, míg visszhangja városunkba is elérkezett. Sebaj! a hét sovány esztendő után ugyebár a hét kövér következett, de ennek — bár nem az ókori görögöké — kezdődik — története van.

Pardon, févédekem

A fogbeültetésnek a visszaültetés volt az előfutára. Genfben 1670-ben megjelent egy könyv, amelyet Denis Parenan írt éves francia nyelven, s ebben többek között egy fogbeültetésről is említ.

Egy szép napon felkereste a szerzőt egy fogfájós beteg és kérte, hogy — bár fájdalom árán — de szabadítsa meg fájdalmától. S Parenan mester, Frankon neves fogkezelője előkapta a hidegvast, kihúzta a fogat, de csak azután eszmélt rá, hogy tévedett: nem a beteg, hanem egy mellette levő egészséges fogat ragadott meg. Mit volt mit tennie, szépen a rá jellemző udvarias hangnemből bocsánatot kért a páciensétől és tévedését jóváteendő, gyorsan visszanyomta vérző helyére a kihúzott egészséges fogat. Amikor évek múlva a visszaültetett fog is elromlott, a beteg nem okult az esetből és ismét Parenan mester, Frankon neves fogkezelőjét kereste fel, s ez megrökönyödve tapasztalta, hogy ugyanannak a fognak második szori kihúzásakor is erőlt kell kifejtenie.

A szakirodalom valóságos fogbeültetésről is beszámol. Hondurában (azért ilyen eldugott helyen, hogy hitelességet nehezen lehessen ellenőrizni) egy koponyát találtak, amely még a Kolumbusz előtti időben került a földbe, s a fogorvosban az egyik kismetsző hevében idegen, köböt faragott fogat találtak. Az a tény, hogy ezt a műfogat aránylag vastag fogkoréteg burkolta; arra engedett következtetni, hogy viselője húzamosabb ideig használta.

Tulajdonképpen fogbeültetésről Maglioli írt 1808-ban, de őszinte ember volt, manapság talán úgy jellemoznénk, hogy fejlett önhírálati érzéssel „rendelkezett” és bevallotta, hogy próbálkozásait nem koronázta babér, mert a műfog gyökereinek nem volt meg a kölszöveti kapcsolódása a csonttal. Orvosi körökben megindult a hajza olyan anyagok iránt, amelyeket a csont hajlandóan mutatkozik magabizarni, s műfogként alkalmazható. Azonban balzszerencsájuk volt, mert a szervezet valamennyi csontjába beültethető arany, platina, elefantcsont, stb., s ezeket a csontszövetben használnák is, csak épp az állcsontok nem hajlandók megtérni az idegen anyagokat: ezek itt gennyvesztést okoznak, s ezért rövid idő múlva el kell őket távolítani.

De a szájsebészek nem adták fel a reményt. Tovább folytatták a hajszt, míg a két világháború között a

vitállium

személyében megtalálták azt, amit kerestek. Nem kell valamilyen különleges anyagra gondolnunk, mert ez a vitállium közönséges szürkés-fehér színű krom-kobalt-wolfram ötvözet és manapság már „kilóárú”, sőt versenytársa is akad: a titán és a szfediön. Nos, ennek a vitálliumnak meg van az a jó tulajdonsága, hogy az állcsontra helyezve tökéletesen hozzájárul és a békés egymás mellett élés elvét követve nem bántják egymást. A vitállium birtokában Dahl Gustav svéd fogorvos 1942-ben elvégezte az első fogbeültetést, bár a tulajdonképpeni kezdet éve 1949. Ekkor fejezte be kísérletét Barladzan szovjet szájsebész, aki — mint érdekességet megemlíti — saját-magán próbálta ki a fogbeültetést és tettyük hozzá: sikerrel.

Hazánkban először Marosvásárhelyen foglalkoztak állóplasztikával, majd a fővárosban és tavaly városunkban is. Az első aradi állóplasztikus műtétet Halász Ferenc dr. kórházi főorvos végezte és a műtét eredményéről nemrég a Politikai emeleti előcsarnokában két tucatnyi szakember — hallgatóság előtt

tudományos ülésen

számlolt be.

Múlt év júliusában súlyos betegét utaltak az Ady Endre utcai kórházba: bal állkapcsa gyulladással volt, s miután megállapították a diagnózist (adamantino) sebészeti beavatkozás következett. A sebész dilemma előtt állt. Tulajdonképpen az állkapocs háromnegyedrészét ki kellett volna operálnia, de ezzel örökre elrontotta volna a beteg G. István arcát. (A teljes névkirás, ezúttal nem az újságíró, hanem az orvosi etika tiltja.) Ezért az orvos kompromisszumos megoldást választott: belső műtétet végzett, amely sikerült ugyan, de a beteg elvesztette bal alsó fogorát, olyannyira, hogy a helyzetet hidépítéssel sem lehetett megoldani. Felvetődött a fogbeültetés kérdése és a beteg hajlandósá-

got mutatott az esetleges sikertelenség elviselésére. Így kezdődött

a műtét

melynek során a sebész felvágta a foghúst az álveolaház tetején, majd a csonthátyát is és mindkettőt lefejtette. Ekkor a beteg — ha már „beleharapott” ebbe a játékba, beleharapott a gipszmasszába és így elkészült az alsó állkapocs mester-séges mása. A lenyomatkészítés után Halász dr. visszavarrta a csonthátyát, s ezzel a beteg átesett a „kés-keresztelésen”. Az állkapocs pontos mására a Poliklinika fogászati laboratóriumában Rosenberger Márton és munkatársai vitálliumvázat készítettek, amely — dicséretükre szóljon — tökéletesen tapadt az állkapocs-hoz. Az öntött fémváz felső része két fémcsontban végződött. Két hét múlva a sebész ismét felvágta a csonthátyát, behelyezte a vázat, a hártvát összevarrta, s csak a két fémcsont maradt szabadon, amely-hez később hozzáerősítette a műfog-sort. Ez pedig — koportassuk le — azóta is tökéletesen ellátja a feladatát: jobb, mint a természetes fogor, mert sohasem fáj.

A tudományos előadás végén a kisszámú hallgatóság közül felállt egy magas, fekete-hajú fiatallembert (valóságos Adonisz) és bemutatta fogorvosát G. István volt: az egészséges beteg. A fogorvos láttán az embernek szinte kedve szótlan kuhu-zatni valamennyi fogát, hogy hó-fehér fogsort ültessen helyére.

Megvallom, az előadás után bizonyos hiányérzetem volt és ezért másnap felkerestem kórházi rendelőjében Halász dr.-t, ahol

rövid inférú

Keretekben választott kérdéseimre.

Az első kérdés természetesen az volt, hogy fájdalmas-e a fogbeültetés? A felelet egyszerű, rövid és egyben megnyugtató volt. „Nem”. — Bár ezt inkább G. Istvánól kellene kérdeznünk. Ami a legérdekesebb, a beültetett fogor viselője úgy érzi, mintha természetes fogorsó lenne, mert végeredményben ez is az állcsontra támaszkodik.

— Kétséges-e a beültetés?
— A vitállium jóformán banikba, — esetleg lejekbe kerül. A költség orozslánrészt a munkadíj képezi.
— A szakirodalom sok sikeres beültetésről számol be?

— Sokan — még a neves szakemberek közül is — nem javasolják a módszert, mert megcsontosodott véleményük, hogy a vitállium hármennyire is jóviszonyban van az állcsonttal, mégis idegen anyag és mint ilyen nem tartós. Külföldön a fogbeültetésnek csak hat-hét éves múltja van és ilyen rövid idő alatt még nem lehet nyilatkozni. Eddig általában a beültetések 70-80 százaléka sikerrel végződött.

— Eszerint: Arad vezet. Elvégre a siker százszázalékos.

— Nem éppen, mert — s erről az előadáson bölcsen hallgattam — a sikerült beültetés már a második próbálkozásos eredménye.

— S az első miért nem sikerült?

— Természetesen technikai okból. Valószínűleg a fémváz technikai kivitele tökéletlen volt.

— Ohajtja-e kísérleteit tovább folytatni?

— Természetesen.

Ehhez pedig sok sikert, no meg minél kevesebb foghúzás száját kívánunk.

Kathay Tör

Ujdonságok a műanyagiparban

A műanyagipar egyik legfrissebb ujdonsága a tökéletes fényáteresztő, felfújható vinil-csillárgömb.

Máris többféle nagyságban gyártják, s a szakértők szerint rövidesen rohamosan elterjed. Szabályszerű foglalat van benne, amelybe bármilyen izzó becsavarható. Törhetetlen, a fényt tökéletesen áterszti és könnyen tisztítható, igen könnyű.

Egy másik ujdonság az elszíváshoz alkalmas csónak, amelyet sztirol-habemazékkal burkolnak be, vagy bélelnék ki. A sztirolhabbélés bármilyen csónakhoz alkalmazható és még az előnye, hogy nem gyullad ki.

A Panama csatorna mellett Panama-alaút épül?

Az 1914-ben megnyitott Panama-csatorna még ma is nagy technikai vívmánynak számít. Építőit azt hitték, hogy a csatorna örökre biztosítja a hajóforgalmat az Atlanti- és Csendes-óceán között, mert — ugymond a 305 méter hosszú és 34 méter széles zsilipeken bármilyen nagy hajó áthaladhat majd. De már manapság is több olyan kereskedelmi hajó uszik a tengereken, amely méretei miatt nem fér át a zsilipeken.

A csatornán hatalmas a forgalom. A hajóknak néha napokig kell várakozniuk, amíg sorra kerülnek, s áthaladhatnak rajta.

Ezért két chilei mérnök — Cortinez és Alvarez — egy olyan tervet dolgozott ki, amely az egyik óceánból a másikba hajózásnak minden problémáját egyszerűen oldja meg.

A javaslat szerint a Panamával szomszédos Costa Rica-i hegyeken keresztül — a tenger szintjével egy-magasságban — alagutat építenének. De nem is egyet, hanem kettőt: az egyiket az Atlanti-óceánból a Csendes-óceánba tartó, a másikat meg az ellenkező irányú hajózás számára.

E javaslatnak sok az előnye. A csatorna a tenger szintjén van; nincsenek benne viharok, a hajókat összekötőeként, navigációs veszélyektől, ködtől nem kell féltetni. (Az esős évszakban ugyanis a köd gyakran minden hajóforgalmat megbénít a Panama-csatornában).

A két chilei mérnök terve egyelőre csak papíron van meg. Az ország gazdasági és politikai vezetőitől függ, hogy bátor elképzelésük valóra válik-e.

(Tyehnyika Malayozsi)

Hány ember él a világon?

Az Egyesült Nemzetek Szervezete nemrég érdekes statisztikai adatokat tett közzé a világ jelenlegi szociális körülményeiről. Az adatok általános jellegűek, az egész földkerekségre és nem az egyes országokra vonatkoznak.

1955 június 30-án, amikor a statisztikai munkálatokat befejezték, az egész világon 2.691.000.000 ember élt, tehát 172 millióval több mint 1951 június 30-án.

A világon élő gyermekek fele nem jár iskolába és a 15. életévét betöltött egyéneknek — csak 56 százaléka tud írni és olvasni.

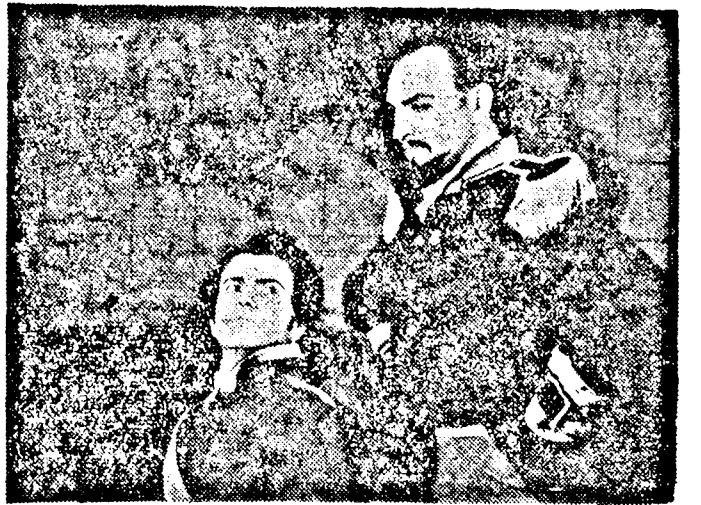
A jelentés adataiból kitűnik, hogy a tuberkulózis, malária és gyermek-benulás kisebb mértékben szedi áldozatait, mint eddig, de a rák- és szív-megbetegedések száma nem csökken. Mintegy száz millió ember szenved férgek és rovarok okozta betegségekben és további száz millió ember trachomában. Az utóbbi években általánosságban nagyobb fokú éhségről nem tudnak a jelentéstezők, de általában a táplálkozás világszínvonala még nem elegendő.

Külön fejezetben foglalkozik a jelentés a régebben gazdaságilag elmaradt államok és városok fejlődésével. Az évszázad kezdete óta az afrikai és latinamerikai nagyvárosok lakosságának száma ötszörösére növekedett, de nem haladt ilyen léptekkel azok iparosítása. Ezekben a városokban nem elegendő a lakosság egészségügyi körülményei és az alacsony munkabérek következtében igen alacsony a dolgozók életszínvonala is.

A világ egyik legjelentősebb kénlelőhelye

A világ egyik legjelentősebb kénlelőhelyét fedezték fel Lengyelországban 1953-ban. Az erre épülő nagyipar 1960-ban fedezni fogja Lengyelország teljes kén- és kénvegyület-szükségletét. Lengyelországnak számottevő pirítványzata is van.

A kolozsváriak is részvesznek az országos versenyen

Május 18-án kezdődött meg Bukarestben a fiatal színészek versenyének országos döntője. A nagyváradi, sepsiszentgyörgyi és temesvári magyar társulat mellett, a kolozsvári fiatalok is résztvesznek az országos döntőn. E. Robles Montserrat című drámáját mutatják be, amelynek rendezői fellogása körül heves viták folytak. Az előadásra vasárnap, május 26-án kerül sor.

Képünkön László Gerő (Izquierdo) és Pálóczy Fri-gyes (Montserrat) a darab egyik drámai jelenetében látható.

ÉPÍTKEZÉSEK BUKARESTBEN

Fővárosunk városrendezési tervében egy se-reg olyan építkezés szerepel, amelyet még ebben az évben megkezdnek, illetve befejeznek.

Igy többek között állami alaplóból 1500 lakást építenek a dolgozók részére. Ezenkívül 500 lakás épül állami köl-

csónból, míg további 300 új lakást a megie-vő emeletes házak tele-jére építenek. Növekszik a kultúrthozok és az iskolák száma is. 260 új osztálytermet nepe-síthetnek be összesen iskolások. Két új moz-góképsszínházzal bővül a mozihálózat, több par-

kot tovább fejlesztenek és eddig elhanyagolt kopár területeken újakat létesítenek. Új szobrokat lepleznek le, így többek között Lenin, Nicolae Balcescu, George Enescu szobrát, valamint az 1907-es párgóképsszínház hőseinek emlékművét.

Amiről beszélnek

Mindennapi ivóvizünk

Egyesek azt állítják, hogy az aradi ivóvíz rossz, áthatatlan, s így „egészségügyi szempontból” szilárdan kiltartanak a sör és a bor mellett. Az öngigazolásra pedig annyi mesét találnak ki, hogy az ember nehezen kászáldók ki a folklór-fantázia bozótjából. Mert állítják az aradi ivóvíz olyan gyomorfelváltozásokat idéz elő, hogy egy bukaresti orvos (a nevét senki sem tudja), arról állapítja meg, hogy a beteg aradi. Márpedig az aradiakat idegenben nem a gyomrukrol, hanem viselkedésükről lehet megismerni.

Ha valaki például idegen város villam-sán utazva, ülőhelyét átadja egy idősebb utasnak, akkor az idege-nek mindjárt tudják, hogy az illető csakis aradi lehet, mert ugyebár Aradon ez a szokás... Ismét mások amellett kardoskodnak, hogy a vízműveknél rossz szűrő-rendezésen vezeték át a Maros vizét, s ezért a csapvizben „hem-zsegnék a bacilluskok”. Egy benn-fentestől ilyen pontos értesítést hallván, az ember kalapot emel, bólint és kötelességének tartja értesítését jóakarattal továbbadni. Egyszóval sokat beszélnek város-szerte az ivóvizről, s ha már beszélnek, hadd nézzük meg

mi a valóság?

A valóság az, hogy kevés olyan jó ivóvíz van az országban, mint éppen Aradon. Ezt a kijelentést pedig Lustrea Vasile dr., az egészségügyi laboratórium bakteriológiai osztályának vezetője, országos hírvóvíz-szakértő tette. S ha ez így van, márpedig így van, ezért nemcsak a vízművek dolgozóit illeti dicséret, hanem városunk szerencsés földrajzi fekvését is. Ivó-vízünk nem a Marosból származik, mint ahogyan ezt sokan hiszik, hanem 110-120 méter mélységű kuttakból, s mielőtt a vezetékekbe kerülne, a vezetékekbe

kerülne, a vezetékekbe

kerülne, a vezetékekbe

kerülne, a vezetékekbe

kerülne, a vezetékekbe

kerülne, a vezetékekbe

kerülne, a vezetékekbe

kerülne, a vezetékekbe

kerülne, a vezetékekbe

kerülne, a vezetékekbe

kerülne, a vezetékekbe

kerülne, a vezetékekbe

kerülne, a vezetékekbe

kerülne, a vezetékekbe

kerülne, a vezetékekbe

kerülne, a vezetékekbe

kerülne, a vezetékekbe

kerülne, a vezetékekbe

napi nyolc vegyelemzés

Igazolja. A városi egészségügyi laboratóriumban ugyanis naponta 8 vizvizsgálatot végeznek, s az utóbbi évtized alatt csak egy alkalommal találtak a kövelem-neknek nem megfelelő vizet. Ez pedig 1955-ben volt, amikor a vízműveknek cserélték a szűrőberendezést. Bizonyára sokan emlékeznek arra, hogy ebben az idő szakban két-három napig szűn-tet városunkban a vízszolgáltatás.

A városi különöztes pontfálról, különösen a vízvezeték végeiről naponta küldenek próbákat a laboratóriumba, ahol elvégzik a víz vegyelemzését és bakteriológiai vizsgálatnak vetik alá. Az analízis során megállapítják, hogy a víz tartalmaz-e szabad ammóniát, ami a víz fertőzésének legbiztosabb ismérve, illetve kimutatják (ha van) az ammónia bomlási termékeiként jelentkező nitrát és nitrít ionokat, bár csapvíz esetében ez a „kimutatás” rendszerint nem jár sikerrel. A bakteriológiai laboratóriumban kóli-bacillusk után kutatnak, s az eredmény immár évek óta — negatív.

Sajnos, egyes külvárosi, de főleg vidéki kutak víze nem annyira eszményi. A kutépítőök olykor nem tartják tiszteltben az egészség-ügyi előírásokat, s a kutakat istálló közelében, avagy alacsony helyre furják. Az ilyen gondatlanság bizony katasztrofális kimenetelű is lehet. Elrettentő példaként hadd szolgáljon egy öt év előtti buzsáki eset, ahol a kut sokkalta alacsonyabban fektet, mint a környező talajszint, s innen a természetes lefolyást követő szennyvíz a kutba jutott. A nagy-ság két ember életébe került, s csak utólag mutatták ki a kóli-bacillusk jelenlétét a kut vizében.

Ezért ajánlatos a kutturásoknál a legkörültekintőbben betartani az egészségügyi előírásokat és minél sürűbben megvizsgáltatni az ivóvizet.

A. I.